

kommunerne i det Hele have været tilfredse, da kan jeg altsaa ikke Andet end efter min Erfaring smodtige det. — Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg) vilde absolut have, at man skulde paavise, naar de høist Beskattede havde gjort et Misbrug af deres Ret, som skulde medføre, at denne Lov blev nødvendig. Men kunne vi ikke vende Spørgsmaalet om og sige: Naar have de lavest Beskattede misbrugt deres Ret? Have de nogeninde forsøgt at vælge Folk ind i de kommunale Forsamlinger, der have misbrugt deres Ret? — Jeg kjennder det ikke, og jeg tror det ikke. Jeg forstaaer mig ikke paa denne Klasseinddeling i første, anden, tredje og fjerde Klasse; men Meningene maa vel være, at man skulde have forsøgt at sætte tredje og fjerde Klasse ind i disse Forsamlinger. Det er ikke mig bekendt, at de almindelige Vælgere i nogen Kjøbstadkommune have forsøgt at sætte Mænd ind af den laveste Klasse. Men dersom de faae Magten, siger man, ville de skære en bred Rem af anden Mands Ryg. Jeg tror ikke, at det nogeninde har været Tilfældet, at de almindelige Vælgere have valgt Mænd, der have forsøgt at rutte med Kommunens Midler; efter min Erfaring have netop Sparfommeligedshenhyn maaste i en for stor Grad gjort sig gjældende hos de Mænd, som de almindelige Vælgerklasser have valgt. Jeg tror saaledes ikke, at der i det Mindste for Kjøbstadkommuners Vedkommende kan opstaa nogen Fare af en udvidet Valgret. Der kan neppe i nogensteds Henseende tantes Skygge paa de store Vælgerklasser, saaledes at de skulde have forsøgt at misbruge deres Ret, og for Kjøbstadkommunernes Vedkommende have de Magten i Hænde, idet de vælge den større Halvdel af Byraadet. Med Hensyn til Landboforholdene skal jeg for at glæde det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjør) sige, at efter den Erfaring, jeg har gjort, er man der slet ikke bange for den udvidede Valgret, der her tilsiges. Jeg har været med ved adskillige politiske Forsamlinger og Møder i Nar; men der har ikke høvet sig en eneste Stemme fra Landboerne imod en saadan Udvidelse. Det forekommer mig, at enkelte Medlemmer her have udtalt sig, som om Gaardmandsstanden var en egen Klasse, en Kaste for sig, som man nu vilde berøve dens Ret. Hos os gjør derimod den Tanke sig mere og mere gjældende, at de Mænd, som man vil overlade Retten til, ere Kjøb af vort Kjød og Blod af vort Blod, det er vore Brødre, Søner og Døttres Mænd; thi vi kunne ikke alle blive Gaardmænd, og de, der bo i vor Kreds, ere vore Beslægtede, vi staa ikke fjernt fra hverandre og have ingen Mistillid til dem. Vi tro, at de ville vide at bevare det Heles Vel ligesaa godt som vi. I min Valgkreds have vi høvt Møder, hvor endog Mænd, der sidde i det høie Landssting, have udtalt affurat den samme Anstuelse. Jeg tror saaledes ikke, at der er no-

gensomhelst Frygt hos Gaardmændene i min nærmeste Kreds for en udvidet Valgret. Med Hensyn til Valgene til Amtsrådet tilstaaer jeg gjerne, at de for den store Befolkning ere høist forunderlige at se til. Dem kan man ikke rigtig fatte; men jeg skal ikke nærmere gaa ind herpaa, da det saa tydelig og klart er fremfat, og selv Modstanderne af Lovforslaget her synes at være gaaede ind paa den Tanke, at der er noget Forkert derved. Jeg talte forleden med en Mand, der har Valgret paa sine egne Begne; hans Fader var Indsiddet, og han selv var endnu for et Par Aar siden en lille Gaardmand, som da kjøbte en Herregaard nær ved den By, hvor jeg bor. Han kan ikke indse, at han derefter nu er bleven ligesaa klog som hele Sognet, ja endnu mere end hele Sognet; thi han er jo ogsaa valgberettiget med den almindelige Vælgerklasse. Han kan ikke fatte den Forandring, der er foregaaet med ham; det forekommer ham, at det i og for sig er unaturligt, at han pludselig har faaet en saa stor Indflydelse i denne Retning. Naar den ærede Minister talte om de store Spring, som vi skulde vogte os for, saa skal jeg hertil bemærke, at jeg ikke kan anse dette for at være et stort Spring; jeg tror ikke, at vi i denne Henseende behøve at frygte for det Lovforslag, der er kommet frem. Og naar den ærede Minister paa den anden Side talte om den Strømning, man skal vogte sig for, og som er saa forfærdelig, saa finder jeg, at det netop er rigtigt nu at imødekomme den Trang, der er, til en udvidet Valgret, og at det er urigtigt at sætte en altfor stærk Dæmning for den. Gaar det jævnt og godt, saa er jeg overbevist om, at der ikke er nogensteds Fare for Samfundslivet; men det kan gjerne være, at hvis vi dæmme altfor stærkt derfor, kan den almene Mand netop føle sig for stærkt tilsidefat.

J. Nee: Det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 2den Valgkreds (L. Larsen) sagde, at det, der her handlede om, var at meddele Menneskerettigheder. Det var Menneskerettigheder, der bleve tilsidefatte, naar man ikke indførte den almindelige Stenmeret. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 1ste Valgkreds (Lange) sagde ogsaa, at Retten til at vælge og vælges til Kommuneraad var en Menneskerettighed, og at den Indstrækning, der findes Sted for Dieblisset, er kun en Levning fra den Tid, da der var Grevelsmagt her i Landet. Hvis der var Tale om Menneskeret her, ere de ærede Forslagsstillere indlertid ikke gaaede vidt nok; thi saa maatte Kvinden ogsaa have Ret til at vælge og kunne vælges. Hvis det er Menneskeret, der er Tale om, maa de ærede Forslagsstillere som sagt i Virkeligheden gaa langt videre. Nei, her er ikke Tale om nogen Menneskeret, men om en Borgerret.